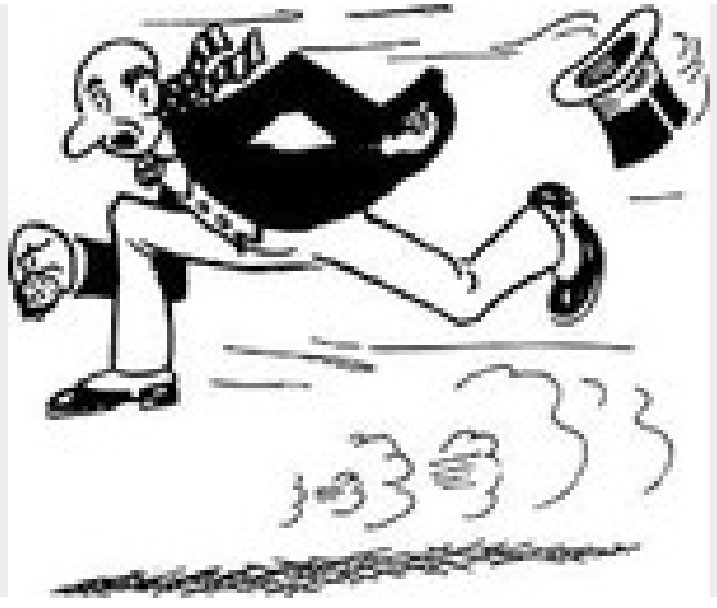

ԲՈԼՈՂԸ ՈՒՇԱՑԱԾ ԵՆ, ԲԱՅՑ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԲ...

Posted on December 17, 2013 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Մենք Ենք՝ Մեր Ցաւերը շարքէն

Պարոյր Աղապաշեան, Պէյրուզ, 20 Դեկտեմբեր 2013

Այս խորագիրը, թերեւս, ոմանց համար տարօրինակ կամ արտառոց թուի, բայց, այդպէս պէտք չէ ըլլայ, երբ անիկա կը վերաբերի մեր ազգային հիմնահարցերուն ու գերխնդիրներուն, որոնք, կաղնիկաղ ու կարկտան ըլլալու չափ, մտահոգիչ ու տազնապեցուցիչ գործընթացի մը մէջ կը տուայտին եւ կամ այդ ճշող բովէն կ'անցնին:

Իսկ ազգային-գաղութային, ընկերային-հասարակական, կուսակցական-կրթական կեանքին մէջ, օրինակ, ո՞ր չկան տեղքայլեր, մակընթացութիւններ ու ծանծաղուտներ, որոնք ցոյց կու տան, առնուա՛ցն, տխուր պատկերներու եւ ատոնց հետեւանքով պակասաւորութիւններու ու թերութիւններու աճող կուտակումներ:

Մենք Ենք՝ Մեր Ցաւերը շարքէն

Պարոյր Աղապաշեան, Պէյրուզ, 20 Դեկտեմբեր 2013

Այս խորագիրը, թերեւս, ոմանց համար տարօրինակ կամ արտառոց թուի, բայց, այդպէս պէտք չէ ըլլայ, երբ անիկա կը վերաբերի մեր ազգային հիմնահարցերուն ու գերխնդիրներուն, որոնք, կաղնիկաղ ու կարկտան ըլլալու չափ, մտահոգիչ ու տազնապեցուցիչ գործընթացի մը մէջ կը տուայտին եւ կամ այդ ճշող բովէն կ'անցնին:

Իսկ ազգային-գաղութային, ընկերային-հասարակական, կուսակցական-կրթական կեանքին մէջ, օրինակ, ո՞ր չկան տեղքայլեր, մակընթացութիւններ ու ծանծաղուտներ, որոնք ցոյց կու տան, առնուա՛ցն, տխուր պատկերներու եւ ատոնց հետեւանքով պակասաւորութիւններու ու թերութիւններու աճող կուտակումներ:

Իւրաքանչիւր մարզէ ներս, կայ բաց մը, ճեղք մը, վերք մը, որ այսօրուան տխուր ու ցաւցնող արդիւնքին հասած է՝ ոչ թէ հիմա, այլ՝ վաղո՛ւց, գէթ քանի մը տասնամեակ առաջ, բայց, գահավիժումը եւ անկումը շարունակուած են, նոր եւ յաւելեալ աւերներ գործելով:

Ինքնարդարացումները կամ պատճառաբանութիւնները, որոնք կամայական ու պարագայական ձեւով հրապարակ կը նետուին, յաճախ "յանցաւոր" նկատելով այս կամ այն շրջանին, երկրին, երեւոյթներուն եւ իրադարձութիւններուն ժխտական ազդեցութիւնները սփիւռքահայ կեանքին վրայ, այդքան ալ իրապաշտ եւ առարկայական չեն, ոչ ալ ընդունելի կամ համոզիչ:

Ատոնք դիւրին եւ աժան ձեւեր չե՞ն, արդեօք, մեր ցաւերուն սուր կողմերը չտեսնելու, բթամտաբար հակոյր ձեւանալու կամ ձեւացնելու, ինքնախաբեութիւն խաղալու, երբ՝ աւելի քան յստակ ու տեսանելի է, զգալի ու շօշափելի, թէ ազգային ղեկավարութեամբ յաւակնող կարճաշունչեր ու կարճատեսներ, չեն ուզեր տեսնել իրենց քիթէն այն կողմ, բայց, կը փորձեն շրջանակ, համայնք, կազմակերպութիւն կամ գաղութ ղեկավարել (՞):

Ներկայիս, բոլոր մակարդակներու վրայ ու մարզերէ ներս, կը նշմարուին ճիգեր ու փորձեր, նախաձեռնութիւններ ու կարգադրութիւններ, նպատակորելով "բան մը" փոխել ազգային կեանքին մէջ, գոյատեւում առաջացնելու կամ վերանորոգում ապահովելու գնով:

Որքան ալ գովելի եւ ողջունելի ըլլան ատոնք, կը մնան պակասաւոր ու անգոհացուցիչ, որովհետեւ ազգային կեանքի գործօններն ու ազդակները ոտքի ու կենդանի պահելու համար, անհրաժեշտ նախադրեալներն ու ենթահողերը տկարացած են, չըսելու համար, գէթ կարգ մը պարագաներու, հիւժուած ու ամլացած են կամ կը գտնուին այդ սահանքին մէջ:

Որոշ շրջանակներ տակաւին կ'ապրին անցեալին մէջ, անցեալապաշտութեամբ կը գործեն, ոչինչ ունին տալիք, ոչ ալ կը վայելեն ժողովրդականութիւն, բայց, կը շարունակեն ծփծփալ հոս ու հոն, դասարանակրկնութեան... ամօթխածութեամբ:

Ուրիշներ կը խօսին ու կը բարբառեն, կը խոստանան ու կը ցուցադրուին, սակայն, ոչ կարողութիւնը ունին, ոչ մարդուժը, ոչ ալ հմայքը այդ բոլորը արդարացնելու, սակայն, լաւագոյն պարագային, ինքզինքնին կը դնեն... "պոչիկ"եան գործելաձեւի մը մէջ:

Կան կողմեր ալ, որոնք հնամենի, տափակ, մռայլ ու միապաղաղ սովորամոլութեան մէջ կը տապալակին, ոչինչ ընելու, ոչինչէ խանդավառուելու ու ոչինչով որակաւորելու սնամեջութեամբ ու դատարկապորտութեամբ:

Ոմանք ալ կը տառապին փառատենչիկութենէ ու մեծամտութենէ, մանաւանդ եթէ թառած են ճիւղի մը վրայ ու կը կարծեն այնտեղէն դիտել ու ղեկավարել (°) ազգային կեանքը, միւնչդեռ անոնք պարզապէս անհաճոյ պատկերներ են եւ անհաղորդ դէմքեր:

Իսկ անոնք որոնք հայրենասիրութեան նուիրականութիւնը ու սրբութիւնը կը շահագործեն իրենց խելապատիկի արժեքափերով, տակաւին յաւակնելով այլոց ունայնական կամ մակերեսային "դաս"եր տալով, յաւելեալ աղետ մըն են հայ իրականութեան համար:

Ինչո՞ւ այս ընդհանրական, բայց "ողբերգական" ընդգծումները, այլապէս ալ՝ իրենց թափանցիկ պարունակներով:

Յստակ ու մեկի՛ն:

Ամէն ինչի մէջ ուշացում կայ:

Յապաղումը համատարած բնոյթ ստացած է:

Ուշացումը դարձած է տիրական երեւոյթ:

Յապաղումը ինքզինք զգացնել կու տայ ամենուրեք:

Կարելի՞ է հակառակիլ ուշացումի այս քաղաքականութեան, երբ ամեն օր դեմ յանդիման կը գտնուինք անոր ապառոջ ծալքերուն, մանաւանդ ի տես ազգային խայտաբղետ կառոյցներու մեծ մասին տժգունութեան, որակաթափութեան:

Ո՞վ կրնայ չընդունիլ, որ՝

- Համայնքային (իմա՝ գաղութային) գործունեութեանց ձեւի ու որակին, ոճի ու բովանդակութեան մէջ չկան վերիվայրումներ, անհարթութիւններ կամ հիւանդկախութիւններ, որոնք կը ստուերեն գաղութներու կենսունակութեան կամ աշխատունակութեան գոյավիճակը:

Ո՞վ կրնայ չընդունիլ, որ՝

- Ընկերային կեանքը, իր գանազան շերտաւորումներով, խաթարուած վիճակի մը մէջ չի գտնուիր, գոնէ իր սահմանափակումներով, գունազրկութեամբ եւ “քլիշէ”ութեամբ, որոնց դարմանումը կամ սրբագրումը անյետաձգելիօրէն խորհրդածելի է:

Ո՞վ կրնայ չընդունիլ, որ՝

- Կուսակցականութիւնը այն չէ ինչ որ էր հեռաւոր թէ մօտիկ անցեալին, կորսնցուցած ըլլալով իր ուժականութեան ու քաշողականութեան հմայքը, իսկ այս յետադիմութիւնը որեւէ լո՛ւրջ քննարկումի չէ դարձած (գուցէ դարձնող չկա՞յ):

Ո՞վ կրնայ չընդունիլ, որ՝

- Մամուլը այսօր չի տառապիր բազմատեսակ հիւանդութիւններէ, որոնց գլխաւորներէն են՝ խմբագիրի եւ աշխատակիցի, հրապարակագիրի ու թղթակիցի, ընթերցողի ու բաժանորդի նօսրացումները, առանց ազդո՛ւ կամ դարմանիչ միջոցներ գտնելու, փնտռելու (թէ ճարելո՞ւ):

Ո՞վ կրնայ չընդունիլ, որ՝

- Կրթական հաստատիոր թղթածրարը՝ իր աշակերտական եւ ուսուցչական կարգավիճակով, դասագրքային արդի պահանջարկներով, հայերէնագիտական մանկավարժներու պատրաստութեամբ, տակաւին չէ գտած իր գոհացուցիչ լուծումն ու արդիւնքը:

Ո՞վ կրնայ չընդունիլ, որ՝

- Արեւմտահայերէն լեզուն չի տերեւաթափուիր, արագընթաց քայլերով, իր գրաւոր ու խօսակցական արտայայտութիւններով, իսկ առնուած կարգ մը քայլերը կամ այդ ընթացքը կանխարգիլող միջոցները խիստ դանդաղ են, մշուշապատ:

Վերոյիշեալ թւումներու լոյսին տակ, պէտք չէ՞ գոռալ՝

ԱՅՈ՛Ղ, ԱՄԵՆ ԻՆՉ ՈՒՇԱՅԱԾ Է, ՈՒՇԱՅՈՒՄ՝Ծ

Իսկ հիմա, այդ բոլորը “հատուցանելի” ու համար, խուճապի մատնուած են սփիւռքահայութեան ազգային կառոյցները, սակայն, խիստ դողդոջուն կամ յամրաքայլ շարժերով, հուսկ՝ սիրողական կամ

ոչ-արհեստավարժ մօտեցումներով:

Եթե ուշացումները արդեն իսկ աւերիչ են, նոյնքան ալ քանդիչ են մակերեսային ու փխրուն տնօրինումները, ատոնք ինչ բնագաւառի ալ պատկանին, որովհետեւ ազգային կեանքը այլեւս չի դիմանար ուշացումի քաղաքականութեան, ոչ ալ ներելի է այդ տրամաբանութեան մէջ յամենալ: Հակառակ տարուած բարեփոխելի որոշ տուեալներու ու նախանշաններու առկայութեան, յոռետես ու թերահաւատ ըլլալու ալ պատճառներ կան, երբ ազգային կառոյցներուն մէջ տեսլապաշտութեան ո՛ր բանիմացութեան հեղինակներ կը պակսին, ժխտական անդրադարձներ ու հետքեր ձգելով անոնց վրայ, մինչ ուշացածութիւնը չի կրնար վերանալ, եթէ “ուղեղային ուշացած”ները պիտի մսան... ի պատուի, իսկ ուշացածութիւնը հիմնովին վերացնելու հեւքը՝ ցուցափեղկային քարոզչութիւն:

Վերջին հաշուով, ո՛չ մէկ կասկած, ուշացում կայ, բայց մինչեւ ե՞րբ կարելի է այդ մրափին մէջ մնալ, ուշացումը դարձնելով մնայուն... կարգախօս:

